

QRZ...

Medlemsblad för NORRKÖPINGS RADIOKLUBB
Årgång 70, november/december 2015. webb QRZ nr 8.
Adress Nelinsgatan 24 kv.603 55, Norrköping.
Bankgiro 217-1882
Repeater VHF kanal RV48. UHF kanal RU368
Klubbordförande Clarence Ahnstedt SA5CMG
Tillfällig redaktör SM5RN

Denna månad finns det ganska mycket att rapportera och om vi börja från början under hösten kan vi direkt komma till klubbens 70 års firande den 5 september på en lokal på Gymnastikgatan som Göran SM5AWU hade ordnat. Mycket av detta har redan rapporterats om med bilder och jag går inte igenom det igen. Övriga händelser har då varit framför allt då klubbens och Fro's gemensamma radio marknad på Mässhallen Himmelstalund. Vi hade tur med vädret och inmatningen av varor från bordsbeställarna började lite efter kl 0700 lördagen den 10 oktober. Bilderna är tagna av SM5VIH Bengt.

Rolf DHL och Johan TSY vid inträdet.

SM5NZX Thomas Kuntze FRO

Thomas CCU och Eric BKE ordnar klubbens bord.

Några klubbmedlemmar diskuterar.

Insläppet börjar exakt kl 1000 och prylhungriga och nyfikna amatörer rusar in i lokalen.

Tanja var på hugget att sälja lotter -och mycket prylar fanns på alla borden. En del rariteter också-

Som denna KW-Viceroy sändare från 60 talet, funktionsduglig också med en National?? RX

Man kan säga att loppisen var lyckat med strax under 300 besökare och betalande gäster. Hur det gick ekonomiskt har jag ännu inget svar på men troligen bra, med tanke på alla prylar som skänktes till klubben av SM5AQI (sk) och hans xyl, prylar som inbringade en ansevärd summa till kassan.

2. Innan jag går vidare skall jag korrigera lite från artikeln om subtoner som fanns i förra QRZ. Jag skrev "*Det är upp till varje repeaterbyggare att välja vilken subton relästationens skall vara selektiv för. Någon standard eller planering för subtoner finns ännu inte i SM.*" Jonas SM5PHU har vänligen påpekat följande som finns på SSA hemsida.

"Det där stämmer inte riktigt. Sedan början av året finns en svensk standard för subtoner införd i SSAs rekommendationer för repeatar. För femte distriktet gäller subton med slutsiffra 5, i första hand 82,5 Hz."

På SSA hemsida kan man hitta en notis där SSAs repeaterfunktionär Urban/SM5OXV förklarar det där:

<http://www.ssa.se/ladda-ned-regler-for-repeaterstyrning-fran-och-med-forsta-januari-i-ar/>

SSAs rekommendationer för repeatar återfinns här:

<http://www.ssa.se/wp-content/uploads/2015/01/Repeaternorm-V-2.1-med-toner1.pdf>

Och här finns en interaktiv karta som illustrerar hur det är tänkt:

<http://sk6ba.se/ssa/sm-repeater-ctcss.html>

Hädaneftre gäller att har gjort researchen ordentligt. Tack Jonas SM5PHU.

3. Fredagen den 20 november åkte några av klubbmedlemmar och besökt två reellt gamla radiostationer i trakterna av Motala, först åkte vi till Orlunda där det har funnits en långvågsstation som byggdes mellan 1958 och 1961 sydost om Vadstena och som invigdes av Prince Bertil i maj 1961. Det var en modernare station på 2x300kw för paralleldrift från CFTH Thomson. Slutrören var utrustade med vapotronkylning en Thomson specialitet. SM5BVV Morgan hade ordnat besöket där. Antennsystemet var en unik ringantenn, utvecklat av civilingenjör Folke Strandén vid Televerket, bestående av fem 200m höga master stående i en ring runt en centrummast 250 m med en inbördes avstånd av 630 m. Den 12 juli störtade centrum masten samman under en åskoväder när blixten slog ned i masten och satte fyr på en av de oljefyllda stagisolatorerna och en av staglinorna brast. Masten störtade samman över bunkern som fick obetydliga skador tack vare sin kraftiga konstruktion.

Sändnings frekvens alstrades av en extremt noggrann generator, som gjorde att Orlunda kunde fungera som station för normalfrekvens för vetenskapliga ändamål. Sändaren stängdes av 30 november 1991 och 1995 revs de sista masterna.

Några bilder finns i förlängningen här - och samtliga båda i Orlunda och vår nästa anhalt Motala Radiostationen är tagna av SA5CCU Thomas.

Guiden Ragnar Gustavsson mötar oss.

Sändarhallen med kontrollpanel

Styrfrekvensen för mätning ställs in här.

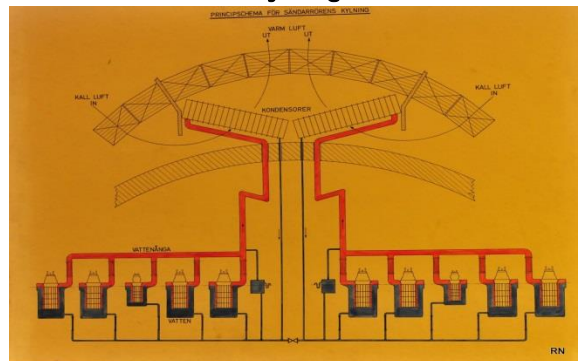

Bild 6 sändarörr med kylningskärl

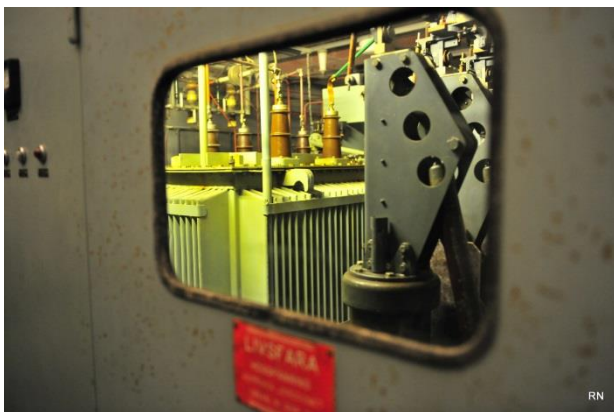
En av slutrören med sin kylkraga

Modulator racken. Rören på isolatorer.

Kylsystemets diagramm på väggen i hallen.

En av flera krafttransformatorer i sändaren

En av sändarens antenninduktanser och en av isolatorerna som sändarmasterna stod på

Från vänster Jan FGQ, Göran AWU, Lasse AZS, Sven-Arno MCZ, Janne TJH, Morgan BVV, Derek RN, och Jan-Åke AOV, Fotografen var Thomas CCU.

Fortsättning på vår utflykt var Motala Radio Museum där vi också guidades av Morgan SM5BVV. Många av läsarna har varit på radiomuséet i Motala samt också besökt SK5SM klubbstationen i samma byggnad. Sändaren i Motala kändes mer modern än Orlunda kanske för att Orlunda hade förfallit och inte hade underhållits såsom det bör ha gjorts. Allt på Muséet var rent och snyggt som följande bilder visar.

Manöverbordet Motala sändaren.

Morgan SM5BVV berättar om hans gamla arbetsplats

En av två slutsteg med Marconirör.

Antennanpassnings enhet.

YAESU
The radio

**Vinnare av utlottningen av en FT-7900E
på vårt öppet hus är:**

Morgan Gabrielsson SM6JUJ

Vi gratulerar till vinsten!

FT-8800 YAESU 3.620:- inkl. moms	FT-450DE YAESU 8.595:- inkl. moms	FT-991 YAESU 13.695:- inkl. moms
FTM-100DE YAESU 3.695:- inkl. moms	FTM-400DE YAESU 5.795:- inkl. moms	FT-817ND YAESU 6.195:- inkl. moms
FT-1DE YAESU 4.295:- inkl. moms	FT-250E YAESU 1.095:- inkl. moms	FT-252E YAESU 855:- inkl. moms
FT-270E YAESU 995:- inkl. moms	FT-7900E YAESU 2.695:- inkl. moms	FT2DE YAESU 4.795:- inkl. moms

Mobinet Communication AB
Blockgatan 10
653 41 Karlstad
Tel: 054-13 04 00
Fax: 054-18 61 40

Handla online:
<http://www.mobinet.se/>
Mail:
info@mobinet.se
sales@mobinet.se

I muséet fanns flera sändare bl.a. en från Göteborg och en från Malmö som väntar att dessa kommuner/städer vill köpa tillbaka dem. At ha som minne från en svunnen tid. Besöket som var mycket uppskattade avslutades med ett besök i SK5SM's Klubbstation där några av oss hade kunnat vara lite längre för att pröva lyckan med DX. Vi tackar Morgan för en trevlig och underhållande guidning.

4. DMR i Norrköping

Eric Söderman SA5BKE

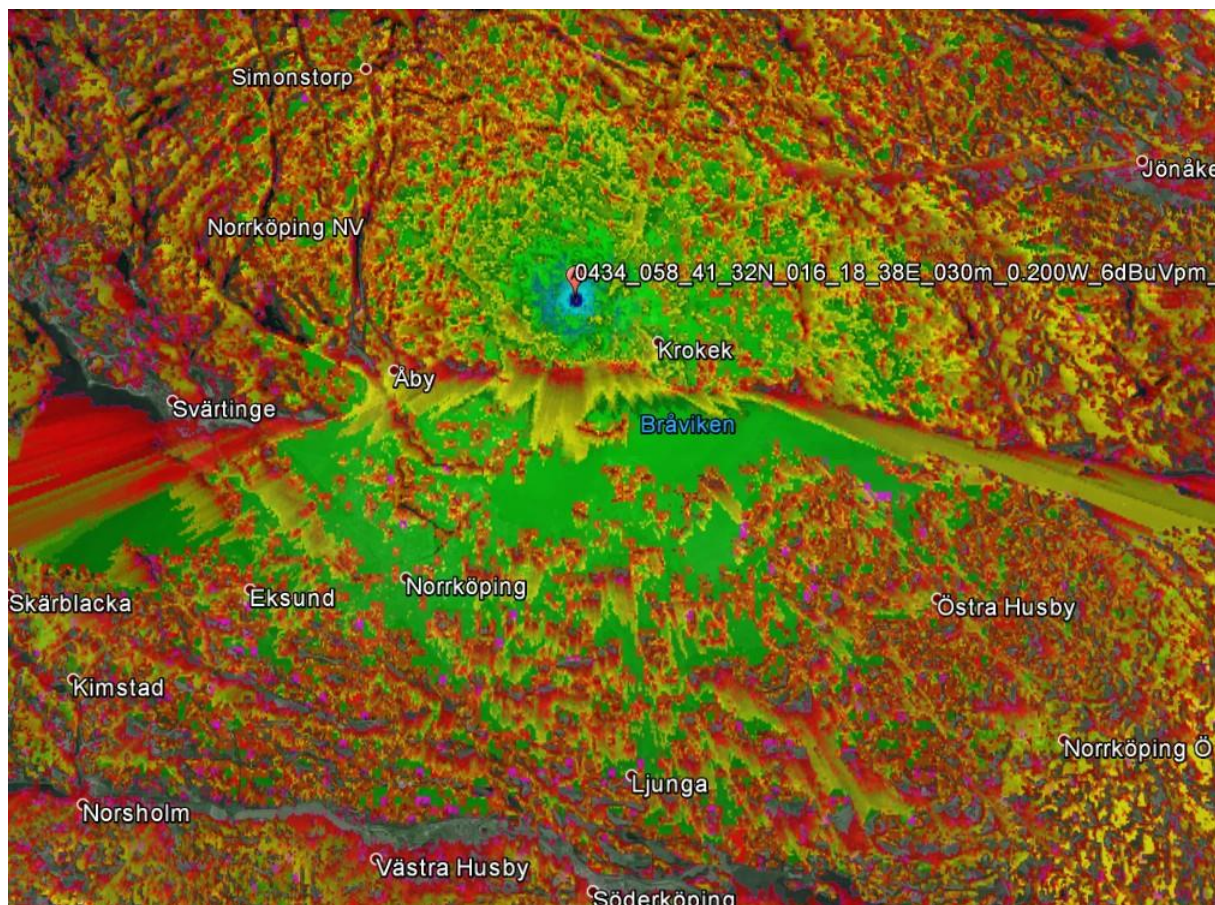
På månadsmötet i november så demonstrerades DMR. Nu är Norrköpings första amatörradio-DMR-repeater i drift. Vad är då DMR? DMR står för digital mobilradio och är en öppen standard som utvecklats inom den kommersiella sidan (Motorola och Hytera är två stora tillverkare). DMR används även inom amatörradio och det är en repeater från Hytera som radioklubben tillsammans med FRO Norrköping nu har köpt in. Fördelar med DMR i jämförelse med FM är att två QSO:n kan pågå samtidigt på samma frekvens (två tidsluckor), talgrupper kan länkas in över Internet så att räckvidden förlängs samt att kvalitén på överfört tal ofta kan vara bättre i många fall då en FM-modulation skulle brusa.

Den handapparat som flera nu skaffat är en TYT MD-380 som kostar ca. 1400 kr. Det finns även mer avancerade apparater t.ex. med GPS eller mobilstationer som kan vara lämpliga att testa. Kolla på www.limmared.nu t.ex.

Bild på DMR repeatern

Här nedan en täckningskarta över området som bör nås av repeatern

5. Juiceburksantenn för 40m (så byggde man antenner på 50 talet)

Hej Derek! Jag hittade denna beskrivning i mina gamla papper. Bengt SM5FJ har nog skrivit detta -56/-57. Vi tittade ju på bilderna vid 70-årsfirandet. Kanske kan passa i QRZ? Skickar även med ett par bilder...

73 Jan SM6BFE

Det finns behov av 3 man för att inte bryta av den hopplödda masten. Här är den rest i sista bilden, platsen är förmodligen SM5FJ's sommarstuga. Här under Bengt Brolins original beskrivning av antennen.

Anskaffa först 54 burkar (tomma) med diameter ca 10 cm och längd ca 18 cm. Obs att juicen bör uthållas genom två små hål så att locken sitter kvar och bidrar till stabiliteten. Därefter hoplödades burkarna i längder om ca 1,5 meter, om transport skall ske, hi. Nedersta burkens botten skäres ut helt för att passa på bottenisolatorn. Denna utgöres lämpligen av en damejeanne (glas), vilken nedgräves så att en lagom del blir fri över marken (se foto). Stagning sker med snören på två ställen. Snörena fästes vid två pålödda ringar. Tre snören på varje ring (120°) är tillräckligt. Ringarna kan lämpligen placeras på 3,5 och 8 meters höjd. Rätt stagad kommer antennen att bli mycket stabil.

Före resning lägges en ring av 2 mm koppartråd runt halsen på damejeannen med ett lagom avstånd från nedersta burken. Till denna ring lödes ^{motvikterna} radiatorerna, minst 4 helst 8 st, med en längd av minst 10 meter. Radiatorerna kan läggas på marken eller grävas ner en bit.

Vid resning åtgår tre man för att ej bryta av burkmasten, vilken nu givetvis är helt hoplödd. Då stagen fästs drages matningskabeln, vilken utgöres av RG8-U. Om perfekt anpassning önskas, bör en kvartsvågstransformator av RG8-U (längd ca 6,6 m) anslutas direkt på antennen, varefter 75 ohms koaxialkabel går vidare till sändaren (ej kritisk längd). Det går bra med RG8-U hela vägen. Mittledaren lödes på nedersta burken och skärmen går till motviktsradiatorerna. Antennens längd för 7,03 Mp/s skall vara 9,82 meter. Matning sker med link från antennfiltret eller PA-spolen. Normalt fordras endast 3 varv på linken. Man bör inkoppla en vridkondensator i serie med linken för att stämma bort kopplingspolens reaktans. En vanlig BC-gang på 500 pf går bra upp till 200 W ineffekt. Kondensatorn stämmas till bästa utdragning (minsta reaktiva effekt).

Resultat:

Antennen är som alla ground-planes mycket bra för DX. Låg strålningsvinkel erhålles vilket gör, att det kan vara svårt få kontakter inom SM, ty då går ju strålningen nästan rakt upp.

En GP har undertryckt strålning uppåt. Detta ger emellertid förbättrad effekt för DX, inte minst på mottagning, då QRM minskar från medeldistanser. Använd alltså samma antenn till mottagaren, det lönar sig!

6. Något för våra DX jagare.

TVÅ KOMMANDE D'EXPEDITIONER UNDER JANUARI OCH FEBRUARI.

Det första som kommer igång mellan 11 januari till 26 januari är på Palmyra Atoll som ligger något söder om Hawaii. Den andra mest eftersökt DXCC land enligt amatörer i västra Europa. Ett helt Amerikansk Team med 14 operatörer skall vara där för att öppna K5P på alla band och moder. Kolla på <http://palmyra2016.org> för mera information.

Det andra blir en aktivering av två sällsynta DXCC områden nämligen South Sandwich Islands VP8STI omkring 17 januari till 25 januari och sedan följd av South Georgia i början av februari med signalen VP8SGI. 14 operatörer seglar från Falkland Islands på fartyget RV Braveheart som är det fartyget som har fraktat ett flertal DXpeditioner i antarktiska vatten förut. Kolla på www.intrepid-dx.com/vp8

7. TEST RESULTATEN FÖR SK5BN. HÖSTEN 2015.

NAC-TESTRESULTAT SK5BN

OKTOBER

28 MHz

1. SM5FND 8 QSO 7 439 p. 2039 Km TF3ML/HP49AC

50 MHz

1. SM5FND 10 QSO 6 261 p. 499 Km OZ9KY/JO45VX

144 MHz

1. SM5DFF 47 QSO 29 544 p. 794 Km R1DM/KO49XO

2. SM5KQS 43 QSO 23 269 p. 620 Km OH5LK/KP30ON

3. SM5AUS 33 QSO 20 728 p. 630 Km RA1AC/KO49VV

4. SM5FND 35 QSO 19 305 p. 579 Km OZ1ALS/JO44XX

5. SM5AZN 29 QSO 18 486 p. 631 Km ES5PC/KO38HJ

6. SA5ACR 28 QSO 13 924 p. 575 Km OZ1ALS/JO44XX

7. SA5X 26 QSO 17 743 p. 551 Km OZ1ALS/JO44XX

8. SM5SHQ 20 QSO 11 883 p. 581 Km OZ1ALS/JO44XX

432 MHz

1. SM5AZN 19 QSO 13 289 p. 631 Km ES5PC/KO38HJ

2. SM5DFF 21 QSO 11 408 p. 401 Km SK7MW/JO65MJ

1296 MHz

1. SM5AZN 13 QSO 9 540 p. 631Km ES5PC/KO38HJ

NOVEMBER

28 MHz

1. SM5FND 12 QSO 3 936 p. 239 Km SM7XWI/JO86EX

50 MHz

1. SM5FND	8 QSO	4 206 p.	369 Km. OZ1DWD/JO57GG
2. SM5AZN/7	6 QSO	3 603 p.	395 Km. SM3BEI/JP81NG

144 MHz

1. SM5DFF	88 QSO	70 295 p.	1059 Km. DK5YA/JN49NX
2. SM5KQS	50 QSO	31 472 p.	941 Km. OK1ES/JO60RN
3. SA5ACR	36 QSO	26 006 p.	898 Km. DP4D/JO42DC
4. SM5FND	36 QSO	25 921 p.	962 Km. OK1ES/JO60RN
5. SA5X	33 QSO	22 574 p.	918 Km. OK1ES/JO60RN
6. SM5AZN	32 QSO	21 321 p.	889 Km. OK1ES/JO60RN
7. SM5SHQ	27 QSO	16 522 p.	909 Km. DP4D/JO42DC

432 MHz

1. SM5DFF	27 QSO	14 588 p.	425 Km. OZ60L/JO65DJ
2. SM5AZN	21 QSO	13 819 p.	631 Km. ES5PC/KO38HJ
3. SA5X	3 QSO	1 785 p.	234 Km. SM1FMT/JO96BW

1296 MHz

1. SM5AZN	14 QSO	9 000 p.	631 Km. ES5PC/KO38HJ
2. SM5KQS	1 QSO	625 p.	125 Km. SM0FZH/JO99HI
3. SA5X	1 QSO	530 p.	30 Km. SM5AZN/JO78VK

DECEMBER

28 MHz

1. SM5FND	7 QSO	4 306 p.	267 Km. SM6UQL/JO57WU
-----------	-------	----------	-----------------------

50 MHz

1. SM5FND	6 QSO	3 547 p.	439 Km. OH1TP/KP01SU
2. SM5AZN/7	4 QSO	2 899 p.	326 Km. *

144 MHz

1. SM5DFF	45 QSO	27 626 p.	677 Km. OH6UW/KP22WI
2. SM5AZN	25 QSO	15 946 p.	631 Km. ES5PC/KO38HJ
3. SM5FND	19 QSO	9 011 p.	500 Km. OZ2ELA/JO55RG
4. SA5X	13 QSO	5 250 p.	491 Km. OZ1BEF/JO46OE
5. SM5MCZ	11 QSO	3 947 p.	220 Km. SK0EN/JO99JX
6. SM5SHQ	9 QSO	3 852 p.	440 Km. SK7MW/JO65MJ

432 MHz

1. SM5AZN	18 QSO	10 343 p.	631 Km. *
2. SM5DFF	14 QSO	6 756 p.	425 Km. *
3. SM5SHQ	7 QSO	4 804 p.	440 Km. *

1296 MHz

1. SM5AZN 17 QSO 10 356 p. 631 Km.. *

KLUBBENS PLACERING :

	50	144	432	1296 MHz.
OKTOBER	12	2	10	7
NOVEMBER	12	4	9	9
DECEMBER	13*	9	9*	6*

* 50 , 432, 1296 MHz slutresultat ej klart vid pressläggningen.

Ett stort tack till Bosse SM5FND för att ha ordnat med listan på resultaten under de senaste tre månader.

Det har varit trevligt att skriva QRZ under året. Att ta vid efter mästaren Lennart AQI är inte lätt och utan input får man inget output. Det vet alla radioamatörer om. Man måste ha ett inflöde av idéer och artiklar om man producerar en tidning och dessvärre har inte det varit så. Jag har försökt att hålla igång det hela men har haft något svårt att kombinera skrivandet med allt annat som måste fungera med familjen, och med andra skrivarbeten som jag håller på med. Kanske någon annan har lust och ork att fortsätter och i så fall kan jag bistå med några infall. 73's RN